

Stadion Feijenoord Rotterdam

Herontwikkeling en uitbreiding

DE BOUWTECHNISCHE STAAT VAN HET FEIJENOORD STADION MAAKTE RENOVATIE NOODZAKELIJK. DIE GELEGENHEID IS AANGEGREPEN OM HET STADION AAN TE PASSEN AAN DE EISEN VAN DEZE TIJD. EEN OVERKAPPING OVER ALLE TRIBUNES EN EEN LOSSTAAND GEBOUW MET EXTRA VOORZIENINGEN ZIJN TOEGEVOEGD AAN HET OUDE STADION.

Door Zwarts & Jansma architecten

Het Feijenoord-stadion is in 1936 gebouwd door Brinkman en Van der Vlugt. Het is een icoon voor zowel de sport- als de architectuurwereld en is inmiddels verheven tot monument. Het bestaande stadion is zo veel mogelijk in stand gehouden. De enige ingrijpende wijziging aan de bestaande tribunes heeft aan de oostzijde plaatsgevonden, om ruimte te bieden aan business units, een nieuwe eretribune en luxere zitplaatsen voor het business publiek. Deze plaatsen zijn via hellingbanen verbonden met het erachter gelegen Maasgebouw. Hoewel niet met die intentie ontworpen, doen deze luchtbruggen enigszins denken aan de Van Nelle Fabriek. Alle staanplaatsen uit de oude tribuneopstelling zijn verdwenen en alle stoelen zijn vernieuwd. Het totaal aantal zitplaatsen bedraagt momenteel 51.000.

De uitermate licht geconstrueerde staalconstructie van de tribunes is karakteristiek voor het oude gebouw. De nieuwe toevoegingen, overkappingen voor de tribunes en het Maasgebouw aan de oostzijde, laten het originele gebouw zoveel mogelijk onaangestast en zijn los ervan ontworpen.

De kap is vormgegeven als een losse schijf die boven de tribunes lijkt te zweven, zoals in het oorspronkelijke stadion de bovenste tribuneringsring lijkt te zweven boven de onderste ring. De constructie

van de nieuwe kap is buiten het bestaande gebouw geplaatst, zodat er vanaf de tribune gezien geen kolommen in het zicht staan en de kap vrij kan bewegen. Vanaf de buitenzijde gezien dragen de nieuwe kolommen bij aan de coulissewerking die de constructie van de oude tribunes ook al kenmerkte.

De kap, met een driehoekige doorsnede, is als een doorlopende ring in de vorm van een ruimtelijke constructie gemaakt. Door de spanten aan de veldzijde met een trekkring en aan de buitenzijde met een drukring te koppelen, ontstond een stijve, vrij naar het veld uitkragende constructie die momentloos op dunne kolommen aan de buitenzijde kon worden opgelegd. De constructie is vergelijkbaar met een fietswiel dat in de juiste vorm blijft, omdat het onder spanning staat van de spaken tussen de as en de velg van het wiel.

De veldzijde van het dak is bekleed met aluminiumkleurige platen. De buitenste ring is voorzien van transparante kunststof platen. Hierdoor wordt het effect van een losse, zwevende ring boven

Figuur 1: Render ontwerp suikersilo's

het stadion extra versterkt, met name wanneer de kap 's avonds van binnenuit wordt verlicht. De overkapping watert af in een goot aan de veldzijde van het dak. Vanuit dit laagste punt wordt met zestien pompen, als een polder, het hemelwater omhoog gepompt en langs de buitengevel van het stadion afgevoerd.

Het langwerpige Maasgebouw, dat uitkijkt op het oefenveld, ligt aan de oostzijde van het stadion parallel aan de langsrichting van het voetbalveld. Het biedt plaats aan alle activiteiten die geen direct zicht op het speelveld in het stadion behoeven, zoals het Feyenoord museum 'Home of History', een restaurant, businesslounges, kantoren, etc. Het gebouw is terughoudend vormgegeven door het te voorzien van een sobere groene glazen gevel, die zo vlak mogelijk is gedetailleerd. Het nieuwe gebouw staat daarmee in scherp contrast met de filigreestructuur van het oorspronkelijke stadion.

Afbeelding 2: Luchtfoto Feijenoord stadion

PROJECT GEGEVENS:

opdrachtgever: Stadion Feyenoord, Rotterdam
ingenieursbureau: HBM UOB Rijswijk
winnaar: Staalprijs 1996, De Nederlandse Bouwprijs 1995
ontwerp: 1992 | 1993
bouwsom: € 50.000.000